

بیانیه حقوق زن

مصوبه کنگره دهم کومه‌له

کنگره دهم کومه‌له به منظور هموار کردن هرچه بیشتر مسیر پیشروی جنبش زنان در راه تحقق اهداف برابری طلبانه زن و مرد ، مطالبات زنان را بصورت "بیانیه حقوق زن" اعلام می‌نماید. بی‌شک تحقق هر بند و یا کل مطالبات این بیانیه به میزان اتحاد، هوشیاری و فعالیت آگاهانه و مبارزه قدم به قدم زنان و مردان خواهان آزادی و برابری بستگی دارد. ما فعالیت در این راستا را در دستور کار بخشهای مختلف تشکیلات کومه‌له قرار میدهیم و همه انسانهای برابری طلب را به فعالیت پیگیر برای تحقق بندهای این بیانیه در جهت به حرکت درآوردن جنبش زنان همسو با دیگر جنبشهای انقلابی و رادیکال جامعه فرا می‌خوانیم .

تیر و مرداد ۱۳۸۱

ژوئیه ۲۰۰۲

حقوق اقتصادی

۱. زنان باید از حق اشتغال و آزادی در انتخاب شغل برخوردار باشند.

داشتن کار و آزادی در انتخاب شغل، حق همه افراد جامعه، احق همه زنان و مردان است. کلیه قوانین ناقض این حق باید لغو شود. کلیه محدودیتهای قانونی در مورد کار زنان در رشته‌ها و عرصه‌های مختلف باید الغاء گردد. اشتغال زنان نباید منوط به اجازه شوهر و یا پدر و برادر باشد.

زنان باید بتوانند در زندگی تولیدی جامعه شرکت کنند و از استقلال اقتصادی برخوردار باشند، دولت مؤظف است که امکان اشتغال زنان را در جامعه تسهیل نماید و برای رفع محدودیتهای اجتماعی و فرهنگی در مورد کار زنان اقدامات ویژه بعمل آورد.

۲. هرگونه تبعیض برحسب جنسیت در امر اشتغال ممنوع است.

اعمال هرگونه تبعیض و نابرابری در امر استخدام، یا ارتقاء مرتبه شغلی، برحسب جنسیت باید ممنوع گردد. تخصیص شغلها و عرضه آن برحسب جنسیت باید ملغی شود و زنان و مردان برای

استخدام و پذیرفته شدن به کارهای مختلف از حقوق یکسانی برخوردار باشند.

۳- زنان باید در امر یافتن شغل، فرصت و امکاناتی برابر با مردان داشته باشند.

بمنظور رفع تبعیض میان زنان و مردان در عرصه اشتغال، باید عقب ماندگی‌هایی که شرایط اجتماعی موجود به زنان تحمیل نموده جبران شود. سطح آموزش، مهارتها و تخصصهای حرفه‌ای زنان باید ارتقاء یابد و شرایط اجتماعی و فرهنگی لازم برای از بین رفتن تقسیم شغلها به مردانه و زنانه فراهم گردد. به این منظور اولاً دولت باید کلاسها و دوره‌های ویژه سوادآموزی، آموزشی و تخصصی برای زنان ایجاد نماید و ثانیاً نهادهای آموزشی و ارتباط جمعی باید زنان و مردان را به ورود به عرصه‌های شغلی و تخصصی که تاکنون صرفاً و یا عمدتاً در انحصار جنس دیگر بوده است، ترغیب و تشویق نماید.

۴- کلیه مشاغل باید بر مبنای معیارهای عینی یکسانی ارزیابی و طبقه‌بندی شوند.

اغلب در مشاغل زنانه و رشته‌هایی که بخش عمده شاغلین آن را زنان تشکیل میدهند سطح دستمزدها پایین‌تر از رشته‌های مشابه است. بمنظور رفع این نابرابری لازم است که سطح حقوق پایه و کلیه مزایای شغلی در تمام رشته‌ها بر مبنای معیارهای عینی یکسانی نظیر سختی کار، شدت کار، سابقه و تخصص کارگران و کاملاً مستقل از جنسیت کارگر تعیین گردد.

۵- در ازای کار برابر مزد برابر پرداخت گردد.

در شرایط کاری یکسان عمدتاً به زنان مزد کمتری از مردان پرداخت می‌شود، این تبعیض باید کاملاً از بین برود. برای تحقق واقعی و عملی اصل دستمزد برابر به ازای کار برابر باید حقوق پایه و کلیه مزایای شغلی در کلیه مشاغل برای زن و مرد به یکسان تعیین شود. دریافتیهای مختلف نظیر حق مسکن، اولاد و غیره باید به یکسان به مردان و زنان تعلق بگیرد.

۶- زنان و مردان باید به یکسان از بیمه‌های اجتماعی برخوردار باشند.

کلیه افراد جامعه باید تحت پوشش بیمه بیکاری، بیمه سالمندی و بیمه از کار افتادگی قرار بگیرند. هر فرد بالای ۱۸ سال آماده به کار، اعم از زن و مرد که نتواند شغلی بیابد، باید بیمه

بیکاری دریافت کند. زنان و مردان بالاتر از ۵۵ سال باید بیمه سالمندی دریافت دارند. به افراد زیر ۵۵ سال که به هر دلیل از کار افتاده شده باشند بیمه از کارافتادگی تعلق می‌گیرد. این حقوق باید مستقل از وضعیت شغلی و حق بیمه همسر به زنان تعلق گیرد.

۷- برای زنانی که ناگزیر به شب‌کاری هستند باید امکانات ویژه ایجاد گردد.

کار شبانه چه برای زنان و چه برای مردان باید ممنوع گردد، مگر در آن رشته‌هایی که رفاه اجتماعی و یا ملزومات تکنیکی، شب‌کاری را ایجاب نماید، دولت و کارفرمایان موظفند که در این رشته‌ها امکانات و تسهیلات لازم از قبیل وسیله رفت و آمد برای کار شبانه زنان را فراهم کنند، والدین کودکان کمتر از ۳ سال در هیچ شرایطی نباید به شب‌کاری گمارده شوند.

۸- زنان شاغل باید از حق ۲ روز مرخصی ماهیانه برخوردار باشند.

زنان حق دارند که بمنظور استراحت در دوره عادت ماهانه، در هر ماه ۲ روز مرخصی بدون کسر حقوق و مزایا داشته باشند.

۹- سپردن هر نوع کار زیان آور به زنان باردار و یا هر نوع کاری که به تشخیص مراجع پزشکی

به سلامت مادر یا جنین لطمه می‌زند ممنوع است.

کارفرما موظف است به زنان بارداری که به چنین کارهایی اشتغال دارند، بدون کسر دریافتی‌ها، کار مناسبی بسپارد. هرگاه این امر ممکن نباشد، زنان شاغل در این رشته‌ها باید در تمام طول بارداری از مرخصی با حقوق و مزایای کامل برخوردار باشند.

۱۰- اخراج زنان باردار ممنوع است.

بسیاری از کارفرمایان بخاطر سودجویی و برای سر باز زدن از رعایت حقوق زنان باردار، آنان را تحت بهانه‌های مختلف اخراج می‌کنند، از اینرو باید اخراج زنان باردار به هر دلیل و بهانه‌ای ممنوع گردد.

۱۱- زنان باید از مرخصی کافی برای زایمان برخوردار باشند.

زنان باید از حق ۱۶ هفته مرخصی ویژه زایمان، ۸ هفته قبل و ۸ هفته پس از زایمان، برخوردار باشند. مدت مرخصی ویژه زایمان میتوانند به تشخیص پزشک افزایش پیدا کند، در دوره مرخصی زایمان باید حقوق و مزایای کامل به زنان پرداخت گردد. مرخصی زایمان باید جزو سابقه کار محسوب شود. کارفرما حق ندارد شغل زن را پس از بازگشت به کار تنزل دهد.

۱۲- والدین باید از مرخصی کافی برای نگهداری از نوزاد برخوردار باشند.

علاوه بر مرخصی پس از زایمان برای مادر، مادر یا پدر نوزاد تازه متولد شده باید حق داشته باشند تا پیش از موعد استفاده از مهد کودک حداقل از ۲۴ هفته مرخصی بدون کسر دریافتی‌ها برای نگهداری و مراقبت از نوزاد خود استفاده کنند. اولیای نوزاد میتوانند با توافق مشترک این مرخصی را میان خود تقسیم کنند و یا یکی از طرفین از تمام مرخصی برخوردار شود، تا رفتن کودک به مهدکودک وظیفه نگهداری از آن به عهده یکی از والدین با حفظ دستمزد از بودجه کارفرما یا صندوق بیمه اجتماعی دولت خواهد بود. همچنین بمنظور تسهیل وظایفی که پدر در بدو تولد نوزاد بعهده دارد، باید از حق ۲ هفته مرخصی با حقوق در زمان تولد نوزاد، برخوردار باشد. مرخصی والدین برای نگهداری نوزاد باید جزو سابقه کار آنها محسوب گردد و شغل آنان پس از بازگشت به کار نباید تنزل پیدا کند.

۱۳- به مادران شاغلی که به نوزادان خود شیر میدهند، باید به این منظور حداقل ۲ نوبت

نیم‌ساعته در روز فراغت داده شود. روز کار مادرانی که به نوزاد خود شیر میدهند نباید از ۶ ساعت تجاوز کند.

حقوق زن در خانواده

۱۴_ زنان در امر ازدواج و انتخاب همسر آزادند.

ازدواج باید پیوندی داوطلبانه و بر مبنای تمایل و علاقه طرفین باشد. تحمیل هر نوع فشار از جانب خانواده به دختران برای ممانعت از ازدواج، و یا واداشتن به ازدواجی ناخواسته ممنوع است و جرم محسوب می‌شود. مجرمین قابل تعقیب و مجازات قانونی هستند.

۱۵_ معامله‌گری در ازدواج ممنوع است.

کلیه قوانین، سنن و رسومی که ازدواج را به یک معامله بدل می‌کند. از جمله شیربها و مهریه و هر نوع رسم و قانون دیگری از این قبیل ممنوع است.

۱۶_ برای برسمیت شناخته شدن ازدواج، تنها ازدواج مدنی کافی است. مراسم و سنن ازدواج امر

خصوصی افراد است.

اما برای آنکه ازدواج رسمیت قانونی پیدا کند، تنها ازدواج مدنی یعنی ثبت در دفاتر دولتی بدون هیچ رسم و آئین مذهبی کافی است. ازدواج شرعی رسمیت قانونی ندارد و برای ثبت در دفاتر نیز نیازی به ازدواج شرعی نیست، تعالیم مذهبی مبلغ و اشاعه دهنده افکار مردسالارانه و تبعیض‌آمیز نسبت به زنان در خانواده است. به رسمیت نشناختن ازدواج مذهبی کمک میکند تا دست مذهب از سلسله مراتب مذهبی از امور خانواده کوتاه شود و در خانواده مناسبات برابری میان زن و مرد برقرار گردد.

۱۷_ ازدواج زنان و مردان زیر ۱۸ سال ممنوع است. افراد و مراجع مذهبی که افراد زیر ۱۸ سال

را عقد شرعی می‌کنند، مجرم محسوب می‌شوند.

زنان و مردان باید پیش از ازدواج امکان رشد و تعالی جسمی و روحی داشته باشند. تعیین حدنصاب ۱۸ سال بمنظور آنست که همگان بخصوص زنان فارغ از وظایف و مسئولیت‌های خانوادگی از حداقل آموزش و پرورش لازم برای رشد فرد، برخوردار شوند.

۱۸- رابطه جنسی افراد بالغ (بالای ۱۸ سال) با ختران زیر ۱۶ سال ممنوع است.

برقراری رابطه جنسی افراد بالای ۱۸ سال با نوجوانان زیر ۱۶ سال در زمره سوءاستفاده های جنسی از کودکان و نوجوانان قرار دارد و جرم محسوب می شود. در این موارد موافقت دختران برای برقراری رابطه جنسی اعتبار قانونی ندارد.

۱۹- تعدد زوجات ممنوع است.

تعدد زوجات بازمانده رسوم عقب مانده عشیرتی و فئودالی است که بوسیله مذهب و فرهنگ مردسالار تحکیم و تثبیت شده است و باید فوراً ممنوع گردد.

۲۰- صیغه ممنوع است.

صیغه توجیه مذهبی تن فروشی و نوعی فحشا است. زنان بخاطر فقر و احتیاج مادی تن به صیغه می دهند و مقامات و کارگزاران مذهبی عامل و اشاعه دهنده و واسطه این نوع فحشاء هستند.

صیغه باید مطلقاً ممنوع اعلام گردد و عوامل آن تحت پیگرد و تعقیب قانونی قرار بگیرند.

۲۱- کلیه قوانینی که مرد را در موقعیت برتر و در مقام ریاست خانواده قرار می دهد باید لغو

گردد.

زن و مرد باید از حقوق و مسئولیت کاملاً یکسان و برابر در قبال یکدیگر، در قبال فرزندان و در تمام جنبه های زندگی خانواده برخوردار باشند.

— محل زندگی باید با توافق مشترک طرفین انتخاب شود. قانونی که تنها حق مردان را در تعیین محل سکونت برسمیت می شناسد باید لغو شود.

— حق زنان برای کارکردن و مسافرت نباید منوط به اجازه از شوهر گردد.

— نام خانوادگی شوهر نباید الزاماً نام خانوادگی خانواده تلقی گردد. زن و مرد پس از ازدواج در حفظ نام خانوادگی خود و یا تغییر آن و تعیین نام خانوادگی فرزندان حقوق برابر دارند.

۲۲_ هرگونه اعمال زور و خشونت در خانواده، از قبیل کتک زدن زن ممنوع است.

اعمال خشونت به زنان در خانواده جرمی اجتماعی محسوب می‌شود و مستقل از شکایت زن می‌باید تحت تعقیب قانونی قرار بگیرد.

۲۳_ کلیه قوانین شرعی و عرفی که تحت عنوان دفاع از ناموس و شرف در جرم مرتکبین جنایت

علیه زنان تخفیف میدهند، باید لغو گردند.

عقب ماندگیهای فرهنگی و تعصبات مذهبی تحت عنوان ناموس پرستی امنیت روحی و جسمی زنان بسیاری را به خطر می‌اندازد، دولتهای مذهبی و بسیاری از قوانین شرعی و عرفی این عقب ماندگیها و تعصبات را تطهیر و پاسداری می‌کنند و به آنها دامن می‌زنند. بمنظور حمایت از حقوق انسانی زنان لازم است تا این قوانین فوراً ملغی شوند و برای جنایاتی که از طرف پدر، برادر، شوهر، و یا هر فرد دیگری نسبت به زنان تحت عنوان دفاع از ناموس و نظایر آن صورت می‌گیرد، مجازات سنگینی تعیین گردد.

۲۴_ هرگونه تبعیض و نابرابری میان زن و مرد در قوانین مربوط به وراثت باید لغو گردد.

احکام مذهبی و شرعی مربوط به ارث، بر تبعیض علیه زنان استوار است، این احکام مطلقاً اعتبار قانونی ندارند.

۲۵_ امتیازات قانونی مردان و سلسله پدری در مساله قیمومیت و حضانت باید لغو گردد.

پدر و مادر در مساله قیمومیت و حضانت فرزندان از حقوق و مسئولیت یکسانی برخوردارند. قیمومیت و حضانت کودکان در صورت فوت پدر حق مادر است در صورت فوت والدین، دادگاه براساس مصالح کودکان تصمیم می‌گیرد.

۲۶_ هرگونه نابرابری میان زن و مرد در امر طلاق باید لغو گردد.

– زنان و مردان باید به یکسان از حق طلاق برخوردار باشند، قانون باید در صورت تمایل هر یک از طرفین، چه زن و چه مرد، جدائی آنها را به رسمیت بشناسد.

— امتیازات شرعی و حقوقی ویژه مردان در مورد حضانت و قیمومت کودکان پس از طلاق باید لغو گردد، زن و مرد از حقوق و وظایف یکسانی در قبال فرزندان خود برخوردارند، پس از جدائی دادگاه صالح باید بر این مبنا و بر مبنای تامین بهترین شرایط رشد و تربیت کودکان نحوه سرپرستی کودکان را تعیین نماید، در صورت تمایل و واجد شرایط بودن مادر، اولویت سرپرستی فرزند با مادر است، دولت باید در صورت لزوم، مادر یا پدر را که سرپرستی کودکان را به عهده می‌گیرند از لحاظ مالی یاری دهد.

— هرگونه تبعیض به ضرر زنان در تقسیم اموال خانواده هنگام طلاق باید لغو شود.

۲۷_ حقوق مادری باید مستقل از ازدواج به رسمیت شناخته شود.

زنانی که بدون ازدواج دارای فرزند می‌شوند، باید از کلیه حقوق فردی و اجتماعی مادری برخوردار باشند، فرزندان آنها نیز باید کلیه حقوق اجتماعی را دارا باشند.

۲۸_ روابط خصوصی زن و مرد محترم است و از هرگونه تعرض باید مصون باشد.

هرگونه دخالت دولت و یا دخالت افراد و مراجع دیگر در روابط خصوصی میان زن و مرد ممنوع است.

حقوق اجتماعی و سیاسی

۲۹_ انتخاب کردن و انتخاب شدن باید حق برابر زنان و مردان باشد.

زنان و مردان باید به یکسان از حق انتخاب کردن و انتخاب شدن در کلیه ارگانهای قانونگذاری، قضایی و اجرایی در کلیه سطوح محلی و کشوری برخوردار باشند، کلیه قوانین محدود کننده این حق باید فوراً لغو گردد.

۳۰_ کلیه قوانین و مقرراتی که آزادی زنان در لباس پوشیدن را مقید می‌کند باید لغو گردد.

نوع لباس و شیوه لباس پوشیدن امر خصوصی هر فرد است و هیچ مقام و نهادی، اعم از دولتی و غیر دولتی، حق دخالت در آن را ندارد، زنان در نحوه لباس پوشیدن کاملاً آزادند، تعیین نوع لباس برای زنان و تحمیل حجاب اجباری مطلقاً ممنوع است.

۳۱_ هرگونه جداسازی میان زنان و مردان در اجتماعات، مکانها و وسایل نقلیه همگانی مطلقاً

ممنوع است.

کلیه محدودیتهای تحمیلی در این زمینه باید فوراً لغو گردد.

۳۲_ هرگونه تبعیض برحسب جنسیت در زمینه آموزش و پرورش باید لغو گردد.

کلیه دروس و دوره های آموزشی برای دختران و پسران در مدارس و آموزشگاههای عالی باید یکسان شود، تقسیم قانونی و عملی رشته های آموزشی به زنانه و مردانه باید لغو گردد، در کلیه سطوح آموزشی، کلاسها باید مختلط باشد، زنان حق دارند در کلیه رشته های ورزشی شرکت کنند و باید از کلیه امکانات ورزشی برخوردار باشند.

۳۳_ برای سوادآموزی و تحصیل زنان باید تسهیلات و امکانات ویژه ای فراهم گردد.

بسیاری از زنان بخاطر شرایط زندگی و موقعیت اجتماعیشان از سوادآموزی و تحصیلات بالاتر محروم بوده اند، برای جبران این عقب ماندگی باید علاوه بر برقراری آموزش و پرورش رایگان و اجباری برای کلیه افراد کشور تا سن ۱۸ سال کلاسهای ویژه سوادآموزی و ادامه تحصیل برای بزرگسالان در سطوح مختلف دایر گردد و تسهیلات لازم برای شرکت وسیع زنان در این کلاسها با امکانات رایگان دولت فراهم شود.

۳۴_ مهدکودک و کودکستان باید در شهرها و روستاها در سطح وسیعی ایجاد گردد.

برای فراهم کردن زمینه مشارکت فعال زنان در زندگی اجتماعی لازم است نگهداری و مراقبت از کودکان هرچه بیشتر توسط جامعه صورت گیرد، باین منظور باید در واحدهای کار و محله های

شهری و روستایی بطور وسیعی مهدکودک و کودکستان ایجاد گردد. والدین کودکان باید امکان دسترسی و استفاده سهل و رایگان از مهدکودک و کودکستانها را داشته باشد، دولت و کارفرمایان مؤظف به ایجاد و تامین مالی این مؤسسات هستند.

۳۵- زنان باید از فشار کار خانگی رهایی یابند و شرکت آنها در زندگی اجتماعی باید تسهیل

شود.

انجام امور منزل و مراقبت از خانواده بخش اعظم وقت و انرژی جسمی و فکری زنان را به خود می‌گیرد و مانع بزرگی برای پرورش استعدادهای زنان و محدودیت جدی‌ای بر امکان حضور و شرکت زن در زندگی اجتماعی است، تحقق علمی حقوق و آزادی‌های فردی و اجتماعی زنان، تنها به درجه‌ای ممکن است که زنان از قید کار خانگی رها شده باشند.

کار خانگی امر مشترک مرد و زن در خانواده است، و برای اینکه مردان و زنان در کنار انجام کار خانگی، از مشارکت در زندگی اجتماعی و از فراغت فردی برخوردار باشند، تسهیل و انجام هرچه بیشتر کار خانگی توسط جامعه امری حیاتی است.

بخش عمده کار خانگی هم امروز میتواند و باید توسط جامعه سازمان داده شود و انجام گیرد، بخش اجتناب ناپذیر کار خانه نیز میتواند و باید با تولید و عرضه مناسبتر و بیشتر محصولات و وسائل لازم برای امور منزل، و همچنین سازماندهی مناسبتر خدمات اجتماعی به شدت تسهیل شود.

به این منظور لازم است اقدامات زیر فوراً از جانب دولت آغاز شود:

— دولت مؤظف است غذاخوریها و رختشویی‌های عمومی در کلیه محلات ایجاد نماید، این امکانات باید به سهولت برای همگان قابل دسترسی و استفاده باشد.

— دولت مؤظف است عرضه خدمات، محصولات، و وسائلی که در جهت تسهیل کار خانگی هستند را بدون ملاحظات سودجویانه گسترش دهد.

— دولت مؤظف است عرضه محصولات که نگهداری کودکان را در خانواده تسهیل میکند، با عایت کامل موازین بهداشتی و ایمنی و بدون هیچ‌گونه ملاحظات سودجویانه افزایش و گسترش دهد.

دولت همچنین می‌باید مراکز ویژه بهداشتی و پزشکی کودکان را در سطح محلی ایجاد نماید،

بنحوی که این مراکز در مورد امر تغذیه و بهداشت کودکان و نگهداری از کودکان هنگام بیماری، به کلیه پدران و مادران، حتی در منزل آنها، منظمآ مشاوره و خدمات عرضه کند.

— دولت مؤظف است زمینهای بازی ویژه کودکان را در کلیه محلات شهری و روستایی با رعایت کامل موازین بهداشتی و ایمنی ایجاد نماید.

— دولت مؤظف است شبکه وسائل نقلیه عمومی، معماری ساختمانها و شهرسازیها را بنحوی اصلاح کند و گسترش دهد که امکان حمل و مراقبت نوزادان و کودکان بنحو امنی در همه جا فراهم باشد، این امر کمک میکند تا مراقبت از کودکان، پدر و مادر را ناگزیر از خانه نشینی نکند.

— دولت مؤظف است در کلیه محلات شهری و روستایی مراکز خرید متمرکز ایجاد کند تا خرید مایحتاج روزانه و وسائل منزل به سهولت و با صرف وقت معقولی از جانب مرد یا زن مقدور باشد.

۳۶_ برای مقابله با فرهنگ مردسالارانه، مردان باید آموزشهای ویژه ای ببینند.

برای مبارزه با عقاید و سنتهایی که بر فرودستی و تحقیر زنان مبتنی است، لازمست تا اقدامات ویژه ای برای آموزش مردان انجام گیرد، باین منظور باید در کتب درسی و آموزشی و در رسانه های جمعی پیگیرانه با افکار و سنتهای مردسالارانه مقابله شود، فرهنگ و افکار مبتنی بر برابری زن و مرد تبلیغ گردد و اشاعه داده شود، همچنین لازم است تا در مدارس عمومی و در آموزشگاههای ویژه، مردان در دوره های تخصصی نظیر خیاطی، آشپزی، بچه داری که سنتاً ویژه زنان بوده است شرکت داده شوند، این امر سهیم شدن عملی مردان در کارهای خانه را تسهیل میکند.

۳۷_ برای بهبود وضعیت زنان روستا باید اقدامات ویژه ای به عمل آید.

در روستاها در شرایط فقدان حداقل امکانات و عقب ماندگی تولید، کارهای سخت و پرمشقتی به دوش زنان قرار دارد، علاوه بر انجام امور منزل، تامین و تهیه غالب مایحتاج اولیه زندگی در شرایطی دشوار با عقب مانده ترین وسائل، وظیفه زنان روستایی است و همه اینها در کنار نقشی که آنان در تولید بعهدہ دارند، شرایط دشوار و مشقت باری بر کار و زندگی زنان در روستاها حاکم

می‌کند.

بمنظور بهبود وضعیت زنان روستایی، دولت باید اقدامات ویژه‌ای از جمله گسترش شبکه برق‌رسانی به روستاها، لوله‌کشی آب، ایجاد ناوایی‌های عمومی، و تامین سوخت مناسب و در دسترس را در کلیه روستاها فوراً عملی سازد.

۳۸_ زنان باید از خدمات بهداشتی ویژه بهره‌مند شوند.

کلیه افراد جامعه باید از خدمات درمانی و بهداشتی رایگان برخوردار باشند. علاوه بر این زنان باید از خدمات بهداشتی ویژه‌ای نیز برخوردار باشند به این منظور اقدامات فوری زیر ضروری است:

— بمنظور پیشگیری و یا درمان بموقع بیماری‌های ویژه زنان، معاینات ویژه زنان در فواصل حداقل سالیانه باید معمول گردد.

— شبکه زایشگاهها با امکانات پیشرفته پزشکی باید در سطح کشور ایجاد شود و گسترش پیدا کند. بنحوی که کلیه زنان باردار بتوانند تحت نظر پزشک و مامای متخصص در شرایط امن و بهداشتی وضع حمل نمایند.

زنان باردار تا هنگام زایمان از معاینات منظم ماهیانه برخوردار باشند. این معاینات پس از زایمان نیز تا زمانیکه از لحاظ پزشکی ضروری تشخیص داده شود، باید ادامه یابد.

باید مراکز تنظیم خانواده در کلیه محلات شهر و روستا ایجاد گردد، این مراکز باید از خدمات افراد متخصص و تجهیزات کافی برخوردار باشند، این مراکز باید آموزش و راهنمایی‌های لازم و نیز وسایل جلوگیری از حاملگی را بطور رایگان در اختیار کلیه مراجعان قرار دهند. بر تولید و واردات وسایل جلوگیری از حاملگی باید نظارت کامل پزشکی برقرار شود.

۳۹_ ممنوعیت سقط جنین باید لغو گردد.

جامعه سرمایه‌داری تنها دو راه در مقابل زنانی که ناخواسته باردار میشوند قرار می‌دهد. از بین بردن جنین و یا تحمل شرایط سخت روحی، اقتصادی و اجتماعی در صورت حفظ جنین. فقر و ناتوانی در تأمین اقتصادی فرزندان، موانع واقعی و عملی که داشتن فرزند و مراقبت و پرورش او بر سر راه شرکت زنان در زندگی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی قرار می‌دهد و بالأخره تنگناها و فشارهای اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی که پیدا کردن فرزند برای زنان مجرد و کودکان آنها بدنبال

دارد همه این شرایط باعث میشود تا بسیاری از زنان خواهان ختم حاملگی گردند و در صورت غیر قانونی بودن این عمل، به سقط جنین بوسیله افراد غیر متخصص تحت شرایط غیر بهداشتی و با تحمل هزینه‌های زیاد تن بدهند. با توجه به این واقعیت، باید حق سقط جنین در صورتیکه خطر جانی برای زن در بر نداشته باشد و سن جنین بیش از ۱۶ هفته نباشند. برای عموم زنان برسمیت شناخته شود. و انجام آن به اجازه هیچ فرد و مرجعی بجز خود زن مشروط نگردد.

عمل سقط جنین باید در بیمارستانها و کلینیک‌های عمومی و تحت نظر پزشک متخصص بصورت رایگان انجام گیرد. افرادی که بدون داشتن تخصص لازم اقدام به انجام این عمل نمایند مجرم محسوب شده و قابل تعقیب قانونی هستند.

۴۰_ سنن و رسومی که زنان را مورد تحقیر و تعرض جسمی و روحی قرار میدهد باید ممنوع

گردد.

هنوز در برخی نقاط عقب مانده از نظر اقتصادی و فرهنگی، رسوم ارتجاعی نظیر ختنه زنان و مبادله پایاپای دختران معمول است، چنین رسومی باید فوراً ممنوع گردند. دولت مؤظف است که اقدامات قانونی و فرهنگی لازم را برای منسوخ کردن این رسوم انجام دهد و افراد خاطی را مورد تعقیب قانونی و مجازات شدید قرار دهد.

۴۱_ زنان باید در مقابل جنایت تجاوز به عنف، از امنیت حقوقی و اجتماعی برخوردار باشند.

تجاوز به عنف از وحشیانه‌ترین نوع تعدی به حریم جسمی و روحی یک فرد است، در جامعه کنونی به سبب سلطه تعصبات اخلاقی مرد سالارانه و باورهای مذهبی، تجاوز به عنف بعنوان تعرض به ناموس و شرف و حرمت خانواده تلقی میگردد و همین امر باعث میشود تا در اغلب موارد بر این جنایت سرپوش گذاشته شود.

تحقیر و توهین به زن یا حتی ضرب و شتم وی، چه از سوی مردان خانواده و چه از سوی مقامات رسمی، بپا شدن خونخواهی‌های خانوادگی، و حتی در مواردی واداشتن قربانی تجاوز به ازدواج با متجاوز، پیامدهایی است که غالباً در موارد تجاوز روی میدهد.

همه این مسائل باعث میشود تا زنانی که مورد تجاوز قرار می‌گیرند غالباً از شکایت به مراجع انتظامی و قضایی خودداری کنند و حتی این مسئله را در جمع نزدیکان خود نیز مسکوت

بگذارند. بنابراین:

تجاوز به عنف باید در زمره جرایم جنایی کیفر داده شود، انتقامجویی‌های خانوادگی با مجوز تعصبات اخلاقی و مذهبی ممنوع است و جرم محسوب می‌شود، قربانیان تجاوز باید به سهولت به مراجع قضایی دسترسی داشته باشند، رسیدگی به موارد تجاوز باید بدور از رفتار تحقیر آمیز و در سریعترین زمان ممکن صورت گیرد. قربانیان تجاوز باید از خدمات پزشکی و روانپزشکی برخوردار باشند.

۴۲_ با زمینه‌های اجتماعی فحشاً باید مقابله شود. بمنظور بازگشت قربانیان فحشاً به یک زندگی

سالم باید تسهیلات اقتصادی و آموزشی در اختیار آنان قرار گیرد.

فحشاً یکی از اشکال ستمی است که در جامعه سرمایه‌داری بر زنان اعمال می‌شود، و مبارزه با فحشاً برای بازیابی حرمت انسانی زن در جامعه امری حیاتی است. فقر و عدم تأمین اجتماعی و محدودیت‌های قانونی و عملی که بر سر کار کردن زنان و استقلال مالی آنان وجود دارد، در کنار فرهنگ و اخلاقیات مردسالارانه، از عوامل ایجاد حفظ و اشاعه فحشاً در جوامع کنونی است. تعصبات و آموزشهای مذهبی همانگونه که تجربه جمهوری اسلامی در ایران نشان داده است، با تقویت فرهنگ مردسالاری و تثبیت موقعیت فرودست زن، خود باعث اشاعه فحشاً در جامعه است. ریشه‌کن کردن فحشاً در گرو مبارزه با کلیه عوامل فوق است، بعلاوه برای مقابله با فحشاً اقدامات عاجل زیر ضروری است:

— دولت مؤظف است که قربانیان فحشاً را از لحاظ اقتصادی تأمین کند و امکانات آموزشی و شرایط یافتن شغل و کار کردن را برای آنان تسهیل نماید.

— واسطه‌ها و کارگزاران فحشاً باید مورد تعقیب قانونی و مجازاتهای سنگین قرار بگیرند.

۴۳_ هر نوع تبعیض علیه زنان در تشکلهای سیاسی، صنفی و فرهنگی ممنوع است.

زنان و مردان باید به یکسان از حق عضویت و فعالیت در این تشکلهای برخوردار باشند.

۴۴_ شکل حول مطالبات و مسائل زنان آزاد است.

هرگونه تشکل برای کسب حقوق زنان، دفاع از این حقوق و نیز پاسخگویی به نیازها و بهبود وضعیت زنان آزاد است و دولت مؤظف است امکانات و تسهیلات لازم را در اختیار این تشکله‌ها قرار دهد.

۴۵_ هر نوع تشکل ویژه زنان آزاد است.

زنان حق دارند در عرصه‌های مختلف و حول هر مسئله‌ای تشکل مستقل خود را داشته باشند.

۴۶_ مطالبات زنان باید به شیوه دمکراتیک عملی گردد.

یک شرط لازم برای تحقق واقعی مطالبات زنان این است که انجام آنها به دور از هرگونه تحریف و دخالت بوروکراتیک و از طریق مشارکت دمکراتیک مردم، بویژه مشارکت بخش هر چه وسیعتری از زنان انجام گیرد. از این رو:

— دولت مؤظف است تشکل‌ها و سازمانهای توده‌ای و غیر دولتی‌ای (اعم از تشکلهای ویژه زنان یا تشکلهای توده‌ای از قبیل شوراهای کارگری و شوراهای محلات) را که برای بهبود وضع زنان مبارزه و فعالیت می‌کنند، بعنوان ارگانهای اجرایی و نظارت بر تحقق مطالبات ویژه زنان برسمیت بشناسد.

— دولت مؤظف است بسته به مورد و هر مطالبه، منابع و امکانات لازم را برای پیشبرد کار این تشکله‌ها در اختیار آنها قرار دهد.